

Rutin för identifiering av barn med kombinerad syn- och hörselnedsättning

Syfte

Syn och hörsel är avgörande för att vi ska kunna utvecklas och lära oss nya saker. När hörseln är nedsatt kompenserar vi med synen. När synen inte fungerar förlitar vi oss på hörseln. Om båda sinnena är nedsatta behöver istället, och i varierande grad, det taktila sinnet kompensera. För det lilla barnet måste omvärlden och det sociala samspelet utforskas och utvecklas med stöd av taktila strategier. Även en liten nedsättning på det ena sinnet får stora konsekvenser. Barn och ungdomar som har en kombinerad syn- och hörselnedsättning måste därför identifieras för att tidigt kunna få rätt stöd och insatser.

Ansvarig

Verksamhetschefer för Habilitering norr och söder Kalmar län.

Berör

Denna rutin berör ögonklinik/syncentral, öronklinik/hörcentral, habiliteringen samt dövblindteam.

Utvärdering

Denna rutin utvärderas efter första halvåret, därefter en gång per år. Ansvariga är verksamhetscheferna inom Habiliteringen Kalmar län, som tillkallar ett gemensamt möte med cheferna inom Syncentral och Hörselvården, Landstinget i Kalmar län.

Så här gör vi vid misstanke om kombinerad syn- och hörselnedsättning

1a: Vid första läkarbesöket på habiliteringen

- Gör en försäkran om att barnets syn och hörsel är testad genom att läsa barnets journal. Om inte detta är gjort, skriv remiss till ögonklinik och/eller öronklinik. Vid behov använd framtagen guide (*medicinsk*).
- Om tveksamheter kring barnets syn och hörsel finns, skriv remiss till ögon- respektive öronklinik för syn- och/eller hörselbedömning.

1b: Vid löpande teambedömningar eller om föräldrar har en misstanke

- Bedömning av barnets syn- och hörselförmåga görs t ex av yrkeskategorierna audionom, synpedagog och specialpedagog.
- Vid misstanke om CVI eller APD och därmed behov av funktionella syn- respektive hörselbedömningar, samordnare/läkare skriver riktade remisser med preciserade frågeställningar till ögon- respektive öronklinik.

2. Remissvaret återkopplas till habiliteringsteamet och/eller habiliteringsläkaren.

- Om JA – barnet har en kombinerad syn- och hörselnedsättning: Planering av fortsatta åtgärder görs i samverkan; synteam, hörselteam, habiliteringsteam och dövblindteam, om sådant finns.
- Om NEJ, barnet har normal syn och hörsel: Återkoppla till barnet och föräldrarna.
- Om OSÄKER, dvs. fortsatt tveksamhet kring barnets syn- och hörselförmåga: Påbörja fördjupad funktionell bedömning enligt guide nedan.

3. Vid fortsatt tveksamhet kring barnets syn- och hörselfunktion.

- Samordnaren eller annan ur teamet som har kontinuerlig kontakt med familjen kallar föräldrar och går igenom framtagna guide (*funktionell utredning*).
- En analysgrupp, lokalt i landstinget eller regionalt i sjukvårdsregionen analyserar vad som har framkommit genom guiden ovan. Exempel på deltagare i ett analysteam är audionom, synpedagog, specialpedagog och sjukgymnast/fysioterapeut från habiliteringen samt audiolog/öronläkare, ögonläkare och ev annan representant från habiliteringsteamet.
- Analysgruppens svar återkopplas till habiliteringsteamet med förslag på insatser. Här är samverkan mellan de olika verksamheterna nödvändig.

Nedsatt eller avsaknad av funktion på *både* syn och hörsel kräver samverkan och samordning, både vid utredning och för att kunna erbjuda adekvata habiliteringsinsatser. Det är professionens ansvar att det sker.

Kontaktperson:

Ann Katrin Moldenius Hermansson

E-post: ann-katrin.moldeniushermansson@ltkalmars.se

Tel: 070 – 608 40 16

För att få information om kombinerad syn- och hörselnedsättning eller dövblindhet vänd dig till **Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor - www.nkcdb.se**